

Чланом 118. став 4. ЗЈН прописано је да у изјави о испуњености критеријума привредни субјекти наводе издаваоце доказа о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта и изјављују да ће на захтев и без одлагања, моћи наручиоцу да доставе те доказе. С тим у вези, поставља се питање да ли сваки понуђач доказе мора да поседује у моменту попуњавања изјаве?

Чланом 118. став 1. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 91/19, у даљем тексту: ЗЈН) прописано је да привредни субјект у понуди, односно пријави доставља изјаву о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, на стандардном обрасцу, којом, између осталог, потврђује да не постоје основи за искључење.

Члан 119. став 1. ЗЈН прописује да је наручилац дужан да пре доношења одлуке у поступку јавне набавке захтева од понуђача који је доставио економски најповољнију понуду да у примереном року, не краћем од пет радних дана, достави доказе о испуњености критеријума за квалитативни избор привредног субјекта, у неоввереним копијама.

Из наведених одредаба произилази да сви понуђачи у поступку јавне набавке изјавом о испуњености критеријума потврђују да не постоје основи за искључење, а да доказе о испуњености критеријума, по захтеву наручиоца, доставља само понуђач који је доставио економски најповољнију понуду. Од понуђача се очекује и да у изјави наведе издаваоце доказа, што не значи да у тренутку попуњавања изјаве мора да располаже наведеним доказом.

Следом наведеног, указујемо да је код доказа из члана 111. став 1. тачка 1) ЗЈН важно да наведеном потврдом понуђач чија је понуда оцењена као економски најповољнија доказује да у периоду од претходних пет година од дана истека рока за подношење понуда није правноснажно осуђен за одређена кривична дела. Дакле, у овом случају није од важности да ли се понуђач обратио надлежном органу у циљу добијања потврде одмах по истеку рока за подношење понуда или по позиву наручиоца за доставу доказа, већ је важно да је наведеном потврдом обухваћен период прописан чланом 111. став 1. тачка 1) ЗЈН. Напомињемо да одмах по истеку рока за подношење понуда, понуђач још увек не зна да ли ће његова понуда бити оцењена као економски најповољнија, те да ли ће бити у обавези да прибавља наведени доказ. Међутим, с обзиром да одредбама ЗЈН није прописано када мора бити издат наведени доказ, већ само који период наведеним доказом мора бити обухваћен, као и када тај доказ мора бити достављен наручиоцу, остављена је могућност понуђачу да тражени доказ прибави или након позива наручиоца за доставу доказа, што је у потпуности у духу одредби ЗЈН или након истека рока за подношење понуда, што није у супротности са одредбама ЗЈН, али се поставља питање сврсисходности прибављања доказа, у ситуацији када понуђач још не зна да ли ће његова понуда бити оцењена као економски најповољнија.

Имајући у виду све наведено, може се закључити да привредни субјект не треба да поседује поменути доказ у моменту давања наведене изјаве. Тумачење да би сваки привредни субјект поменути доказ требао да поседује у моменту давања наведене изјаве, подразумевало би да би сви привредни субјекти, у циљу учешћа у поступку јавне набавке, морали не само да попуне изјаву, већ и да приликом попуњавања изјаве располажу свим доказима о испуњености критеријума, а што није у складу са наведеним одредбама ЗЈН. Обавезу прибављања и достављања доказа има само понуђач чија је понуда оцењена као

економски најповољнија, што представља новину у односу претходна законска решења када је то била обавеза за све понуђаче који су желели да учествују у поступку јавне набавке. Управо је из разлога смањења административног оптерећења које је постојало због захтева за израду знатног броја потврда и других докумената којима се доказује непостојање основа за искључење и испуњеност критеријумима за избор привредног субјекта и дошло до промена у погледу начина доказивања критеријума за квалитативни избор привредног субјекта на начин да доказе прибавља и доставља само понуђач чија је понуда оцењена као економски најповољнија, а не сви понуђачи. Наведена законска решења су у потпуности у духу начела јавних набавки, а посебно начела економичности и ефикасности.